

رابطه هوش فرهنگی با عملکرد زبان فارسی با واسطه‌گری سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان در دانش‌آموزان دوزبانه

دکتر علیرضا همایونی^۱

استادیار گروه روان‌شناسی، واحد بندر گز دانشگاه آزاد اسلامی، ایران

دکتر سید جلال عبدالمنافی رکنی^۴

استادیار گروه زبان و ادبیات انگلیسی، دانشگاه گلستان، گرگان، ایران

دکتر قدسیه ابراهیم پور^۲

استادیار گروه روان‌شناسی و مشاوره، دانشکده الهیات و معارف اسلامی

دکتر علیرضا سنگانی^۵

استادیار، گروه روان‌شناسی، موسسه آموزش عالی حکیم جرجانی،

گرگان، ایران

هدی، قم، ایران

دکتر منوچهر بابانژاد^۳

دانشیار گروه آمار، دانشکده علوم، دانشگاه گلستان، گرگان، ایران

(تاریخ دریافت: ۵ آبان ۱۴۰۲؛ تاریخ پذیرش: ۲۱ آذر ۱۴۰۲؛ تاریخ انتشار: ۱۱ خرداد ۱۴۰۳)

هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه هوش فرهنگی با عملکرد زبان فارسی با واسطه‌گری سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان در دانش‌آموزان دوزبانه ترکمن بود. روش تحقیق از نوع همبستگی با استفاده از مدل‌سازی معادلات ساختاری بوده و جامعه آماری پژوهش، دانش‌آموزان دوزبانه ترکمن مقطع متوسطه دوم بودند که با توجه به تعداد متغیرهای مشاهده‌شده و ضریب ۱۲ و با احتساب پرسش‌نامه‌های ناقص، تعداد ۲۰۶ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند و به پرسش‌نامه‌های هوش فرهنگی آنگ و ارلی (۲۰۰۴) و انگیزه یادگیری زبان فارسی خالقی زاده و همکاران (۱۳۹۹) پاسخ دادند. همچنین، از نمره‌های درس زبان فارسی پایان ترم دانش‌آموزان برای سنجش متغیر عملکرد زبان فارسی استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با روش معادلات ساختاری و نرم‌افزارهای SPSS 18 و Amos23 انجام شد. نتایج نشان داد همبستگی مثبت و معناداری بین هوش فرهنگی و سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی با عملکرد زبان فارسی در دانش‌آموزان وجود دارد. با توجه به مقادیر استاندارد شده (β)، نقش میانجی سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی در رابطه هوش فرهنگی با عملکرد زبان فارسی تأیید شد.

واژه‌های کلیدی: هوش فرهنگی، سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی، عملکرد زبان فارسی، دانش‌آموزان

دوزبانه.

^۴ E-mail: mbaba22@yahoo.com
^۵ E-mail: sangany.psycho@gmail.com

^۱ E-mail: homayouni.ar@gmail.com
^۲ E-mail: ghebrahimpour@yahoo.com
^۳ E-mail: j.abdolmanafi@gu.ac.ir

©(نویسنده مسئول)

مقدمه

هزاره سوم عصر چندزبانی و چندفرهنگی است و زبان ابزار قدرت و وسیله‌ای برای ارتباط انسانی است. هر زبانی دنیای جدیدی به روی انسان‌ها می‌گشاید. زبان وسیله اصلی ارتباط، تفهیم، تفاهم و شفاف‌سازی است؛ تکلم به دو زبان به‌طور متناوب دوزبانگی نامیده می‌شود. همچنین از فردی که این عمل را انجام می‌دهد با عنوان دوزبانه یاد می‌شود. دوزبانگی، متناوب حالتی است که در آن فرد به زبانی دیگر غیر از زبان مادری خود آموزش ببیند. زبان مادری اولین زبانی است که فرد آموخته و بدان تکلم می‌کند. این زبان عامل مهم رشد شخصیت و درک عناصر فرهنگی و اجتماعی محیط و شکل‌گیری هویت فرد می‌باشد (براهویی مقدم، ۱۳۹۹).

عوامل فرهنگی در محیط‌های آموزشی جزء مهم آموزش مدرن است. در آموزش زبان، یادگیری فرهنگ زبان مقصد هم وسیله و هم هدف برای آموزش زبان است. در تلاش برای یادگیری یک زبان جدید، از زبان‌آموزان انتظار می‌رود که با فرهنگ هدف آشنا شوند تا در آن زبان مهارت پیدا کنند. آگاهی و آشنایی کافی با هنجارهای فرهنگی زبان مقصد بر مهارت‌های ارتباطی آن‌ها تأثیر می‌گذارد (محمد و البکری، ۲۰۲۲). در شرایطی که تعلیم به زبانی غیر از زبان مادری صورت می‌گیرد و دانش‌آموزان نیز با زبان رسمی آموزش ناآشنا هستند، فرآیند آموزش با موانعی از جمله ایجاد ارتباط، انتقال مفاهیم و غیره روبه‌رو می‌شود؛ مسئله‌ای که در مناطقی از ایران به دلیل تنوع زبان، گویش‌ها و لهجه‌ها آشکارا به چشم می‌آید. در همین زمینه، اصل ۱۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران بیان می‌دارد: «زبان و خط رسمی و مشترک مردم ایران فارسی است». اما دوزبانگی بودن و مشکلات موجود در فرآیند یادگیری دانش‌آموزان، همچنان به‌عنوان یک مسئله مطرح است.

یکی از متغیرهایی که در یادگیری زبان نقش مهمی دارد، هوش فرهنگی است. عوامل عاطفی و فرهنگی مانند هوش فرهنگی جنبه ضروری از شایستگی ارتباطی و جزء جدایی‌ناپذیر آن است. هوش فرهنگی که برای نخستین بار توسط ایرلی و آنگ (۲۰۰۳) مطرح شد، قابلیت یادگیری الگوهای جدید در تعاملات فرهنگی و ارائه پاسخ‌های رفتاری صحیح به این الگوها تعریف شده است. هوش فرهنگی نظریه تعامل بین فرهنگی مبتنی بر مفهوم هوش است و توسط شناخت، انگیزه و رفتارهای فرد تعیین می‌شود که سازگاری با محیط‌های فرهنگی مختلف را نشان می‌دهد. هوش فرهنگی ریشه در چارچوب چهار مؤلفه‌ای انگیزشی، شناختی، فراشناختی و رفتاری دارد. عامل انگیزشی دربردارنده علاقه، اعتماد و ایجاد سازگاری بین فرهنگی است. عامل شناختی دربردارنده میزان اطلاعات افراد در خصوص هوش فرهنگی و راه‌های تغییر فرهنگ آنان از یک بافت به بافت دیگر است. این عامل همچنین بر اساس میزان فهم افراد از فرهنگ و طریقه شکل دادن به تفکر و فرهنگ آن‌ها ایجاد می‌گردد و یکی از مهم‌ترین

بخش‌های آن، فهم نظام‌های فرهنگی و مجموعه‌ای از هنجارها و ارزش‌های فرهنگی در ارتباط با جوامع مختلف است. عامل فراشناختی شامل آگاهی، برنامه‌ریزی و کنترل می‌شود، و عامل رفتاری تغییر رفتارهای کلامی و غیرکلامی مناسب در هنگام رویارویی با دیگر فرهنگ‌ها را توجیه می‌نماید (ون دین، آنگ و لیورمور، ۲۰۱۰). افراد باهوش فرهنگی دارای سطوح بالاتری از تحمل ابهام هستند و این به آن‌ها اجازه می‌دهد تا سطح استرس خود را زمانی که در یک فرهنگ جدید قرار می‌گیرند کاهش دهند و بهترین عملکرد ممکن را بر اساس درک فرهنگی بهتر ایجاد کنند (بریسلین و همکاران، ۲۰۰۶، به نقل از باقری‌نویسی و الاسدی، ۲۰۲۲). هوش فرهنگی نقش مهمی در انگیزش و همچنین تأثیر مثبت در ارتباطات دارد (پرسبیترو و عطار، ۲۰۱۸). یافته‌ها نشان داد که دانشجویان عربی‌زبان که از هوش فرهنگی خوبی برخوردارند، مهارت زبان بالاتری دارند (محمد و البکری، ۲۰۲۲). هوش فرهنگی با راهکارهای یادگیری زبان رابطه معناداری دارد و به‌ویژه مؤلفه‌های فراشناختی و شناختی سبب افزایش مهارت‌های یادگیری زبان می‌شوند (شیر و همکاران، ۲۰۱۷). همچنین آموزش برنامه هوش فرهنگی بومی‌شده بر حفظ هویت ایرانی و کاهش ازخودبیگانگی زبان‌آموزان مؤثر است (محمودی و همکاران، ۱۳۹۶). هوش فرهنگی با خلاقیت و انگیزش یادگیری زبان در دانش‌آموزان رابطه مثبت دارد (عبداللهی و همایونی، ۱۳۹۸). افرادی که هوش فرهنگی بالایی دارند، از مهارت‌های زبانی بیشتری برخوردارند (راچماواتی و همکاران، ۲۰۱۸). خدادادیان و ابطحی (۱۳۹۵) در پژوهش خود دریافتند که بین هوش فرهنگی با یادگیری مهارت‌های زبان فارسی در فارسی‌آموزان غیرایرانی رابطه معناداری وجود دارد. عباسیان (۱۳۹۲) پژوهشی را با هدف بررسی رابطه میان هوش فرهنگی و توانش ارتباطی در غیرفارسی‌زبانان انجام داده است. نتایج به‌دست‌آمده از پژوهش حاکی از آن است که رابطه هوش فرهنگی با ارتباطات بین‌فرهنگی مثبت و معنادار است، بدین معنا که فارسی‌آموزانی که از هوش فرهنگی بالاتری برخوردار هستند، در ارتباطات بین‌فرهنگی خود موفق‌تر عمل کرده و در نتیجه درک همراه با سوءتفاهم کمتری را تجربه می‌کنند. همچنین در متغیر سطح تحصیلات، فارسی‌آموزان خارجی با تحصیلات دانشگاهی، نسبت به افراد گروه دیپلم از هوش فرهنگی رفتاری بالاتری برخوردار بودند. پژوهش قنسولی و شالچی (۲۰۱۳) نشان داد میان مؤلفه شناختی هوش فرهنگی با توانایی نگارش و روانی آن رابطه معناداری وجود دارد. انگیزه متغیر مهم دیگری است که در یادگیری زبان مؤثر است. نقش انگیزه و عوامل انگیزشی در یادگیری و به‌ویژه یادگیری زبان دوم/خارجی برای متخصصان و محققان مورد تأیید قرار گرفته است (اعطارشرقی، ۱۳۹۸).

بررسی انگیزش در اصل برای پاسخ به این دو سؤال اساسی است که چه چیزی موجب شروع رفتار خاصی می‌شود و چرا شدت این رفتار تغییر می‌کند (ریوه^۱، ۲۰۱۸). گاردنر^۲ و همکارانش در اواخر ۱۹۵۰ و اوایل ۱۹۶۰ به نقش تعیین کننده نگرش‌ها در یادگیری زبان دوم علاقه‌مند شدند و به این ترتیب بررسی انگیزش زبان دوم به عنوان موضوعی مستقل از انگیزش در روان‌شناسی ظهور و رشد پیدا کرد. یادگیری زبان دوم تفاوت اساسی با یادگیری دیگر موضوعات درسی دارد و این تفاوت به خاطر نقش نگرش‌های یادگیرنده در یادگیری یک زبان خاص است. نگرش مثبت یا منفی به یک زبان خاص و گویشوران آن در یادگیری آن زبان تأثیر دارد؛ و توجه به همین تفاوت بود که سرآغاز پژوهش‌های انگیزش در مطالعات زبان دوم شد. یادگیری زبان دوم بدون انگیزه امکان‌پذیر نمی‌باشد و در خصوص یادگیری زبان از میان عوامل تفاوت‌های فردی، انگیزه مهمترین عامل است (خالقی زاده و همکاران، ۱۳۹۹؛ به نقل از اعطار شرقی و اکبری، ۱۳۹۹).

خدیوی و وکیلی مفاخری (۱۳۹۰) خصوص اهمیت انگیزش در یادگیری دریافته‌اند که انگیزش شرط و عامل عمده یادگیری است و مسئله انگیزش نقطه مرکزی روان‌شناسی و روش کلاس‌داری است. سعدی پور و همکارانش (۱۳۹۶) نیز بیان می‌کنند که عامل انگیزش وجه تمایز بین یادگیری زبان دوم و زبان اول مادری است که معمولاً به صورت خودکار فرا گرفته می‌شود. کورموس و دورنیه (۲۰۰۴) به بررسی ماهیت پویای انگیزش زبان دوم در انجام یک تکلیف ارتباطی بحث انگیز در زبان دوم پرداختند. مدل سیستم‌های انگیزشی زبان^۳ که توسط دورنیه^۴ (۲۰۰۹) مطرح شد با اساس قرار دادن الگوهای قبلی و شواهدی تجربی از مطالعات روان‌شناسی انگیزه و انگیزه زبان‌خارجی، مدل اولیه سیستم خودهای انگیزشی زبان‌خارجی را با سه جنبه ارائه کرد که عبارتند از خود – آرمان زبان‌خارجی^۵، خود – باید زبان‌خارجی^۶ و تجربه یادگیری زبان‌خارجی^۷. بر اساس نظر درونی خود – آرمان زبان‌خارجی جنبه زبانی خود – آرمان یک شخص است و نماینده تصویر آرمانی از نوع کاربرد زبانی است که شخص آرزوی آن را دارد. خود-باید زبان‌خارجی جنبه زبانی خود-باید شخص است. این جنبه کمتر درونی شده به ویژگی‌هایی اطلاق می‌شود که شخص عقیده دارد باید دارا شود (مانند وظایف، مسئولیت‌ها، یا اجبارهای مختلف). بین ابعاد سیستم خودهای انگیزشی زبان دوم بعد تجربه یادگیری زبان دوم بیشترین تأثیر را بر

1. Reeve
2. Gardner
3. the L2 motivational self system
4. Zoltan Dorniyev
5. the L2 idea self
6. the L2 ought to self
7. the L2 learning experience

تلاش فرد دارد. اهمیت این بعد از آنجاست که برای بعضی زبان‌آموزان، انگیزه اولیه برای یادگیری زبان از هیچ تصویر درونی یا بیرونی سرچشمه نمی‌گیرد، بلکه بیشتر از درگیری موفقیت‌آمیز با فرآیند واقعی یادگیری زبان ناشی می‌شود، به همین دلیل می‌توان گفت می‌تواند در بروز اضطراب یادگیری زبان موثر باشد (یوان، ۲۰۱۸).

پژوهش‌ها در مورد سیستم‌های انگیزشی زبان رابطه منفی بین سیستم خودهای انگیزشی زبان با اضطراب زبان، و رابطه مثبت با عملکرد زبان (زارع و همکاران، ۱۴۰۱)، رابطه منفی سیستم خودهای انگیزشی زبان با اضطراب چهارگانه زبان (شنیدن، صحبت کردن، نوشتن و درک مطلب) (حسن زاده و همکاران، ۱۴۰۱)، و رابطه منفی بین اضطراب زبان با عملکرد زبان در دانش‌آموزان دوزبانه (همایونی و همکاران، ۱۴۰۱) را نشان داد.

پژوهش اوزکایانک^۱ (۲۰۲۰) نشان داد بین سیستم خود انگیزشی، اضطراب کلاس زبان خارجی، و درک موفقیت‌آمیز از زبان رابطه وجود دارد. یافته‌های پژوهش قادری (۱۳۹۱) نشان داد بین میزان پیشرفت تحصیلی فارسی‌آموزان و انگیزه درونی آنها، رابطه مثبت معنادار وجود دارد. همچنین وی نشان داد غیرعربی زبان نسبت به عربی زبان‌ها، برای آموختن فارسی، از انگیزه بیشتری برخوردار هستند. آذرپناه (۱۳۸۷) در پژوهش خود دریافت بین نمره زبان فارسی و معدل کل دانش‌آموزان رابطه معنادار وجود دارد. رقیب دوست و اصغرپور ماسوله (۱۳۸۸) به بررسی تاثیر متغیرهای دانش پیشین و انگیزش خواندن در پیش بینی درک خواندن زبان آموزان غیرفارسی‌زبان در مورد زبان فارسی پرداختند و دریافتند که دانش پیشین نسبت به انگیزش خواندن رابطه قوی‌تری با درک خواندن زبان‌آموزان داشته است. با توجه به اهمیت این متغیرها این مطالعه در پی پاسخ به این سوال هست که آیا هوش فرهنگی با میانجی‌گری سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی بر عملکرد زبان فارسی در دانش‌آموزان دوزبانه اثر دارد؟ روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش با توجه به هدف آن از نوع پژوهش‌های کاربردی و از نوع پژوهش‌های همبستگی مبتنی بر روش مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش تمامی دانش‌آموز دوزبانه ترکمن متوسطه دوم بودند که با توجه به تعداد متغیر مشاهده شده و ضریب ۱۲ و با احتساب پرسشنامه‌های ناقص تعداد ۲۰۶ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند و به پرسشنامه‌های زیر پاسخ دادند.

پرسشنامه انگیزه یادگیری زبان فارسی

این پرسشنامه توسط خالقی زاده و همکاران (۱۳۹۹) بر مبنای مدل سیستم خودهای انگیزشی دورنیه (۲۰۰۹ و ۲۰۰۵) طراحی شد که یکی از جدیدترین دستاوردهای پژوهشی انگیزش زبان دوم محسوب می‌شود و از لحاظ نظری نیز پشتوانه قدرتمندی دارد، و خرده مقیاس‌های خود ایده آل زبان فارسی، خود باید زبان فارسی، درگیری یا تاثیر والدین و خانواده، اعتماد به نفس زبان‌شناختی، تجربه یادگیری فارسی، علاقه به زبان فارسی، علاقه فرهنگی، نگرش به جامعه زبان دوم در این پژوهش مورد استفاده قرار گرفت. برای طراحی این پرسشنامه نخست پرسشنامه‌ای شامل ۹۲ گویه برای فارسی‌آموزان آماده شد. سپس ۳۰۰ فارسی‌آموز زن و مرد، با ملیت‌های مختلف از مراکز آموزش زبان فارسی دانشگاه فردوسی مشهد، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) قزوین و دانشگاه علوم پزشکی تهران به سؤالات پرسشنامه پاسخ دادند. روایی و روایی واگرایی پرسشنامه مورد تأیید قرار گرفت. همچنین برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی استفاده شد که مقدار هر دو ضریب برای تمام مولفه بالای ۰/۷۰ بدست آمد که نشان دهنده پایداری درونی مناسب برای این پرسشنامه بود.

پرسشنامه هوش فرهنگی آنگ و ارلی

این پرسشنامه با ۲۰ گویه، توسط آنگ و ارلی در سال ۲۰۰۴ برای سنجش هوش فرهنگی طراحی شده است. این ابزار دارای چهار مؤلفه فراشناخت، دانش، انگیزش و رفتار است که در قالب طیف لیکرت پنج درجه‌ای نمره گذاری می‌شود. نمره بالاتر نشان دهنده هوش فرهنگی بالاتر می‌باشد. آنگ در مطالعه اولیه خود مقادیر آلفای کرونباخ را برای راهبرد ۰/۷۶، دانش ۰/۸۴، برای انگیزش ۰/۷۶ و برای رفتار ۰/۸۳ گزارش کرد (آنگ و ون دینه، ۲۰۰۸). در پژوهش اعظامی و کیهان (۱۳۹۷) پایایی ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ برای دانشجویان غیر بومی به ترتیب مقادیر ۰/۷۷، ۰/۸۲، ۰/۷۹ و ۰/۸۰ برای ابعاد راهبرد، دانش، انگیزش و رفتار به دست آمد.

عملکرد زبان فارسی

از نمرات زبان فارسی پایان ترم دانش‌آموزان برای سنجش متغیر عملکرد زبان فارسی استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با روش معادلات ساختاری و نرم افزار SPSS ۱۸ و Amos ۲۳ انجام شد.

یافته‌های پژوهش

در ابتدا با بررسی مقیاس ابزار که فاصله‌ای می‌باشد و پیش فرض‌های آماری با استفاده از آزمون کلموگراف-اسمیرنوف نرمالی داده‌ها تایید شد. با توجه به آزمون کلموگراف-اسمیرنوف داده‌های متغیرهای هوش فرهنگی و سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی با عملکرد زبان فارسی نرمال است.

جدول ۱: ماتریس همبستگی هوش فرهنگی و سیستم‌های انگیزشی زبان فارسی با عملکرد زبان فارسی

متغیر	M	SD	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
فرساختی	۱۳۴۷	۲۱۵	۱													
فکشی	۱۳۷۴	۲۶۰	.۷۳*	۱												
لگیزی	۱۴۲۲	۱۵۲	.۶۸*	.۶۶*	۱											
رفتاری	۱۸۷۱	۲۶۹	.۸۱*	.۶۳*	.۹۸*	۱										
هوش فرهنگی	۵۹۱۴	۹۱۱	.۸۴*	.۹۷*	.۹۲*	.۹۵*	۱									
خودپنداره	۱۵۷۴	۲۶۶	.۲۶*	.۳۳*	.۳۳*	.۳۳*	.۳۳*	۱								
خودپند	۲۷۱۲	۲۰۵	.۱۶*	.۲۵*	.۲۶*	.۲۶*	.۲۶*	.۲۶*	۱							
تثیرولین و خنول	۱۸۴۱	۲۷۷	.۲۴*	.۲۵*	.۲۵*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۱۶*	۱						
اعتماد نفس و نسلختی	۱۷۶۹	۱۸۸	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۱۶*	۱					
تجربه یادگیری	۱۹۶۸	۲۹۵	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	۱				
علاقه به زبان فارسی	۸۲۴	۱۲۴	.۱۶*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	۱			
علاقه فرهنگی	۱۷۸۴	۱۹۰	.۲۴*	.۲۵*	.۲۵*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	۱		
نگرش جمعه زبان دوم	۱۷۰۱	۱۸۶	.۲۶*	.۲۵*	.۲۵*	.۲۵*	.۲۵*	.۲۵*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	۱	
سیستم انگیزشی فارسی	۱۷۰۱	۱۷۵۳	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	۱
عملکرد زبان فارسی	۱۶۴۰	۲۲۷	.۲۵*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*	.۲۴*

**در سطح ۰/۰۱ معنی داری است.

نتایج مندرج در جدول (۱) همبستگی معنی داری بین متغیرهای هوش فرهنگی، سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی با عملکرد زبان فارسی وجود دارد. به طور مشخص همبستگی مثبت معنی داری بین متغیرهای هوش فرهنگی با یادگیری زبان (۰/۲۶) فارسی در آزمودنی‌ها را نشان می‌دهد. همبستگی مثبت معنی داری بین متغیر سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی با عملکرد زبان فارسی (۰/۳۷) در آزمودنی‌ها را نشان می‌دهد.

جدول ۲: شاخص‌های برازش حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها و متغیرها پس از یک گام تصحیح

نام آزمون	توضیحات	مقادیر قابل قبول	مقدار به دست آمده
χ^2/df	کای اسکوتر نسبی	<3	۲/۸۱۱
RMSEA	ریشه میانگین توان دوم خطای تقریب	$<0/1$	۰/۰۳۴
GFI	شاخص برازندگی تعدیل یافته	$>0/9$	۰/۹۹۹
NFI	شاخص برازش نرم	$>0/9$	۰/۹۹۹
CFI	شاخص برازش مقایسه ای	$>0/9$	۰/۹۹۹
DF			۲۵۴

مقدار **RMSEA** برابر با ۰/۳۴ می‌باشد لذا این مقدار کمتر از ۰/۱ است که نشان دهنده این است که میانگین مجذور خطاهای مدل مناسب است و مدل قابل قبول می‌باشد. همچنین مقدار کای دو به درجه آزادی (۲/۸۱۱) بین ۱ و ۳ می‌باشد و میزان شاخص **GFI**، **CFI** و **NFI** نیز تقریباً برابر و بزرگتر از ۰/۹ می‌باشد که نشان می‌دهند مدل اندازه گیری متغیرهای پژوهش، مدلی، مناسب است.

جدول ۳: برآورد مستقیم مدل به روش حداکثر درست نمایی (ML^1)

متغیر	b	β	R^2	t	P
هوش فرهنگی بر عملکرد زبان فارسی	۰/۳۱۴	۰/۲۵۱	۰/۰۷۸	۲/۹۳۶	۰/۰۲
سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی بر عملکرد زبان فارسی	۰/۳۷۶	۰/۳۰۲	۰/۱۱۳	۳/۰۵۱	۰/۰۱

با توجه به جدول (۳) تمامی مسیرهای هوش فرهنگی و سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی مثبت و ۰/۲۵۱ و ۰/۳۰۲ از واریانس مشترک عملکرد زبان فارسی را تبیین می‌کنند.

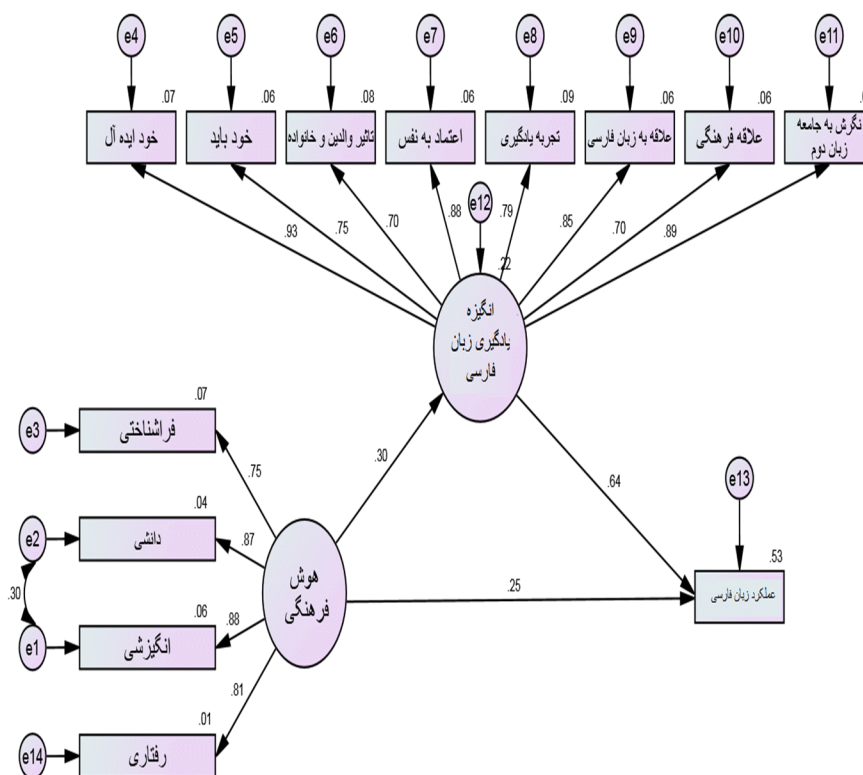
جدول ۴: برآورد غیر مستقیم مدل با استفاده از روش بوت استرپ^۲

متغیر	B	R	حد پایین	حد بالا	معنی داری
هوش فرهنگی بر عملکرد زبان فارسی	۰/۶۴۰	۰/۵۳۱	۰/۶۹۲	۰/۴۸۷	۰/۰۰۱
از طریق میانجی سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی					

با توجه به جدول (۴)، مسیر غیر مستقیم هوش فرهنگی بر عملکرد زبان فارسی با میانجی‌گری سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی مشاهده می‌شود و به طور کلی مسیر به طور مجزا توان پیش بینی ($R^2=0/53$) از متغیر عملکرد زبان فارسی را دارند که ۵۳ درصد از این متغیر درون‌زا توسط این متغیرها قابل تبیین می‌باشد.

¹ Maximum Likelihood

² bootstrap

نمودار ۱: مدل نهایی آزمون شده به همراه آماره‌های پیش‌بینی استاندارد شده

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی در رابطه هوش فرهنگی با عملکرد زبان فارسی در دانش‌آموزان دوزبانه بود. نتایج نشان داد همبستگی مثبت بین هوش فرهنگی و سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی با عملکرد زبان فارسی در دانش‌آموزان وجود دارد، و نقش میانجی سیستم‌های انگیزشی یادگیری زبان فارسی در رابطه هوش فرهنگی با عملکرد زبان فارسی تایید شد. یافته‌های این پژوهش با پژوهش‌های حسن زاده و همکاران (۱۴۰۱)، همایونی و همکاران (۱۴۰۱)، اعطار شرقی (۱۳۹۸)، اعطار شرقی و اکبری (۱۳۹۹)، عبداللهی و همایونی (۱۳۹۸)، موشاباکی و تیزرو (۲۰۲۰)، و شیر و همکاران (۲۰۱۷)، و اوزکایانک^۱ (۲۰۲۰) همسو می‌باشد.

^۱. Özkaynak

ارتباط فرهنگ و زبان توجه دانشمندان حوزه‌های مختلف روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، مردم‌شناسی و پژوهشگران علوم آموزشی را به خود جلب کرده است. همچنین علاقه به یادگیری و دانستن زبانی علاوه بر زبان مادری از گذشته‌های دور ذهن بشر را به خود مشغول داشته است. با افزایش فرایند جهانی شدن، گرایش به زندگی در کشورهای دیگر و ارتباط با تعامل با مردمی با زبان‌های مختلف افزایش یافته است که تعامل با افراد با فرهنگ‌ها و آداب و رسوم گوناگون نیاز به توانایی‌های متعددی دارد که یکی از این توانایی‌های مهم هوش فرهنگی است. بر اساس دیدگان انگ و لی (۲۰۰۳) هوش فرهنگی از چهار مولفه فراشناختی، شناختی، انگیزشی و رفتاری تشکیل شده است. جنبه فراشناختی هوش فرهنگی منعکس کننده فرآیندهای ذهنی است که افراد برای کسب و درک دانش فرهنگی از آن استفاده می‌کنند. جنبه شناختی هوش فرهنگی منعکس کننده دانش هنجارها، اعمال و قراردادهای فرهنگ‌های مختلف است که از آموزش و تجربه شخصی به دست آمده است. جنبه انگیزشی هوش فرهنگی نشان دهنده توانایی هدایت توجه و انرژی به سمت یادگیری و عملکرد در موقعیت‌هایی است که با تفاوت‌های فرهنگی مشخص می‌شود. جنبه رفتاری هوش فرهنگی منعکس کننده توانایی برای نشان دادن اعمال مناسب کلامی و غیرکلامی در هنگام تعامل با افراد از فرهنگ‌های مختلف است. برای آموزش مؤثر، برخورد با فراگیران فرهنگ‌های مختلف و پاسخگویی مناسب به نیازها و سؤالات آنان، نیازمند توانمندی‌های فرهنگی به‌ویژه آشنایی بیشتر فرهنگی با فرهنگ‌های مختلف است. انجمن امریکایی معلمان زبان‌های خارجی، معیارهای یادگیری زبان خارجی در قرن ۲۱ را در سال ۱۹۹۶ منتشر کرد که در آن به موارد مهمی اشاره شده است: ارتباط که نقش مرکزی و اساسی دارد، و توانایی ایجاد ارتباط باید در چهار صورت گفتار، شنیدار، خواندن و نوشتن تقویت شود. فرهنگ نیز اهمیت زیادی دارد و ارتباط بدون فرهنگ امکان پذیر نمی‌باشد. رابطه بیان می‌کند که لازم است زبان خارجی با رشته‌های دیگر و شاخه‌های مختلف نیز رابطه داشته باشد. زبان جزیی از هویت فرد می‌باشد و سیستم انگیزشی زبان با تلاش و کوشش و تمایل به پیشرفت یادگیری زبان همراه است. با توجه به اینکه دنیای امروزه نیاز به افرادی دارد که با فرهنگ‌های مختلف آشنا باشند و بتوانند با افراد سایر فرهنگ‌ها ارتباط برقرار کنند هوش فرهنگی می‌تواند نقش مهمی در انگیزش و یادگیری زبان ایفا کند. یادگیرندگان زبان در محیط‌های فرهنگی جدید نیاز به انگیزش بالایی دارند که می‌تواند منجر به عملکرد موفق در یادگیری زبان شود. یادگیری زبان زمانی مؤثر خواهد بود که نقش و اهمیت آن در همه علوم برجسته شود. مقایسه زبان هدف با زبان مادری نیز به یادگیری کمک می‌کند و در واقع یادگیری زبانی دیگر به درک بهتر زبان مادری و فرهنگ فرد کمک می‌کند. اجتماع نیز از دیگر عوامل است، بدین‌سان که رابطه با افرادی از اجتماع‌های مختلف زبان هدف می‌تواند به یادگیری کمک کند. درک محیط و بافت فرهنگی نقش مؤثری در آموزش

و یادگیری زبان دارد. افرادی که با محیط فرهنگی گوناگون آشنا هستند موفقیت خیلی بیشتری در یادگیری چند زبان دارند. هوش فرهنگی به یادگیرندگان زبان کمک می‌کند تا به محیط و بافت فرهنگی جدید حساس باشند و از سیستم انگیزشی مناسب با بافت فرهنگی استفاده کنند و یادگیری بیشتر و کارآمدتری برای زبان جامعه هدف داشته باشند. سیستم انگیزشی یکی از عوامل مهم در یادگیری زبان به حساب آید. انگیزه نیروی مهمی است که میزان توان و نیز زمانی را که زبان آموز صرف یادگیری می‌کند، تعیین می‌نماید یعنی می‌توان گفت انگیزه برای یادگیری یک زبان خارجی با میزان سعی و تلاش یک فرد برای یادگیری زبان خارجی در رابطه است. یادگیری زبان دوم نسبت به دیگر دروس، مشکل‌تر است بنابراین به پشتکار زیادی نیاز دارد. عوامل فرهنگی و محیطی به عنوان متغیر اجتماعی مهم یادگیری زبان را تحت تاثیر قرار می‌دهد. زبان آموز علاوه بر توانش زبانی باید به توانش ارتباطی هم دست یابد. زبان آموز نه فقط باید با قواعد و ساختار زبان دوم آشنا شود بلکه باید رفتار اجتماعی و فرهنگی جامعه زبانی را هم بیاموزد. ما در جهانی با فرهنگ‌ها و زبان‌های مختلف زندگی می‌کنیم و در قرن بیست و یکم با توجه به مسائل جهانی مانند افزایش حیطه‌های دانش، ارتباطات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و افزایش سریع شبکه‌های ارتباطی، ارتباط فرهنگ و زبان و نقش فرهنگ در آموزش و یادگیری زبان، کشورها ناچار به برقراری ارتباطات بین‌المللی هستند؛ به همین علت بررسی عوامل موثر در یادگیری زبان، و توانایی در یادگیری آن لازم می‌باشد که این پژوهش به سهم خود متغیرهای فرهنگی و انگیزشی را مورد بررسی قرار داد و نشان داد که هر کدام به سهم خود در یادگیری زبان نقش دارند.

منابع و ارجاعات

- آذری پناه، لیلا. (۱۳۸۷). *مطالعه انگیزش یادگیری زبان فارسی به عنوان زبان دوم در بین دانش‌آموزان دختر آذری زبان راهنمایی شهرستان نقه*. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور، مرکز تهران.
- اعطار شرقی، نوید. (۱۳۹۸). مقایسه سطح انگیزتگی و عوامل انگیزشی مبتنی بر نظریه خودهای ممکن و نظام خودانگیزشی زبان دوم بین فارسی آموزان چینی و لبنانی. *پژوهشنامه آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان*، دوره ۸، شماره ۲، ۹۳-۱۱۷.
- اعطار شرقی، نوید، اکبری، بیتا. (۱۳۹۹). بررسی نقش عوامل انگیزشی و خودهای شخصیتی در یادگیری زبان فارسی. *پژوهشنامه آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان*، دوره ۹، شماره ۲، ۸۶-۶۵.
- اعظامی، سیدمهدی، کیهان، جواد. (۱۳۹۷). رابطه بین سبک های هویت و کمک طلبی تحصیلی در بین دانشجویان غیر بومی دانشگاه آزاد اسلامی ارومیه: آزمون نقش میانجی هوش فرهنگی. *فرهنگ در دانشگاه اسلامی*، ۸ (۲۶)، ۱۰۷-۱۲۸.
- براهویی مقدم، نورمحمد. (۱۳۹۹). بررسی راهکارهایی برای افزایش میزان آمادگی و پیشرفت زبانی دانش‌آموزان پایه اول ابتدایی در مناطق دو زبان. *فصلنامه آموزش پژوهی*، ۶ (۲۱)، ۱۳۰-۱۱۸.
- حسن زاده، فاطمه، همایونی، علیرضا، صادقی، جمال، اکبرنتاج، نبی ا... (۱۴۰۱). نقش واسطه ای سیستم خودهای انگیزشی زبان در رابطه بین صفتهای شخصیتی با اضطراب زبان انگلیسی در دانش آموزان. *دوفصلنامه مطالعات روانشناختی نوجوان و جوان*، ۳ (۳)، ۱۴۹-۱۴۰.
- خالقی زاده، شراره، پهلوان نژاد، محمد رضا، وکیلی فرد، امیر رضا، کامیابی گل، عطیه. (۱۳۹۹). اعتبارسنجی پرسشنامه انگیزه یادگیری زبان فارسی به عنوان زبان دوم. *پژوهش نامه آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان*، ۹ (۲)، ۲۰-۶۳.
- خدادادیان، مهدی، ابطحی، مهدی. (۱۳۹۵). هوش فرهنگی و یادگیری مهارتهای زبان فارسی در فارسی آموزان غیر ایرانی. *پژوهش نامه آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان*، ۵ (۱۲)، ۱۴۲-۱۲۳.
- خدییوی، اسداله، وکیلی مفاخری، افسانه. (۱۳۹۰). رابطه بین انگیزه پیشرفت، منبع کنترل، خودپنداره و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان سال اول متوسطه نواحی پنج گانه تبریز. *فصلنامه آموزش و ارزشیابی (علوم تربیتی)*، ۴ (۱۳)، ۴۵-۶۶.
- رقیب دوست، شهلا، اصغر پورماسوله، مهرداد. (۱۳۸۸). رابطه انگیزش خواندن و دانش پیشین با درک خواندن زبان آموزان غیر فارسی زبان. *دوفصلنامه علمی- پژوهشی زبان پژوهی*، ۱ (۱)، ۷۲-۵۱.

زارع مرزونی، محبوبه، همایونی، علیرضا، محمدزاده ادملایی، رجبعلی، برجسته، حامد. (۱۴۰۱). مدل یابی خودهای انگیزشی زبان انگلیسی بر اساس عملکرد زبان با نقش میانجی اضطراب یادگیری زبان انگلیسی در دانش آموزان مقطع دوم متوسطه. *دوماهنامه علمی- پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی*، ۱۵ (۳): ۲۴۱-۲۳۳.

سعدی پور، اسماعیل، ملایی، زهره، وکیلی فرد، امیررضا. (۱۳۹۶). تدوین مدل خود سامانه انگیزشی برای یادگیرندگان زبان فارسی به عنوان زبان دوم. پژوهش در نظامهای آموزشی، دوره ۱۱، شماره ۳۷، ۵۸-۳۷.

عباسیان، فهیمه. (۱۳۹۲). بررسی رابطه میان هوش فرهنگی و توانش ارتباطی در غیر فارسی زبانان. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی، مشهد.

عبداللهی، فاطمه، همایونی، علیرضا. (۱۳۹۸). پیش بینی انگیزش یادگیری زبان بر اساس هوش فرهنگی و خلاقیت در دانش آموزان. *دوفصلنامه روانشناسی فرهنگی*، ۳ (۲)، ۳۲-۱۷.

قادری، بهاره. (۱۳۹۱). *بررسی عامل انگیزش و تأثیر آن در پیشرفت فارسی آموزان غیرفارسی زبان*. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران.

کریمی، اعظم. (۱۳۹۴). نقش درک میان فرهنگی و نگرش به مدرسه در اضطراب یادگیری فارسی آموزان. *پژوهش نامه آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان*، ۴ (۹)، ۳۰-۲۸.

محمودی، حجت، مصطفی لو، طاهره، عبدلی، جواد، پورناصح، سولماز. (۱۳۹۶). اثر بخشی آموزش یک برنامه هوش فرهنگی بومی بر از خودبیگانگی تحصیلی در بین زبان آموزان انگلیسی. *مجله روانشناسی فرهنگی*، ۱ (۲)، ۱۳۱-۱۱۳.

همایونی، علیرضا، عبداللهی، محمدحسین، هاشمی، سهیلا، فرزاد، ولی ا...، درتاج، فریبرز. (۱۴۰۱). نقش واسطه ای اضطراب زبان در رابطه بین خلاقیت و هوش هیجانی با یادگیری زبان انگلیسی در دانش آموزان دوزبانه. *فصلنامه علمی-پژوهشی روشها و مدلهای روانشناختی*، (۴۹) ۱۳، ۵۴-۴۳.

References

- Ang, S., Van Dyne, L., Koh, C., & Ng, K. Y. (2004, August). The measurement of cultural intelligence. In *academy of management meetings symposium on cultural intelligence in the 21st century, New Orleans, LA* (Vol. 214).
- Ang, S., & Van Dyne, L. (2008). Conceptualization of cultural intelligence: Definition, distinctiveness, and nomological network. *Handbook of cultural intelligence: Theory, measurement, and applications*, 1, 3-15.
- Ang, S., Van Dyne, L., Koh, C., Ng, K. Y., Templer, K. J., Tay, C., & Chandrasekar, N. A. (2007). Cultural intelligence: Its measurement and effects on cultural judgment and decision making, cultural adaptation and task performance. *Management and organization review*, 3(3), 335-371.
- Bagheri Nevisi, R., & Alasadi, Z. (2022). Investigating cultural intelligence and emotional intelligence as predictors of burnout among Iraqi EFL teachers. *Journal of Language Horizons*, 6(1), 73-92.
- Bücker, J. J., Furrer, O., Poutsma, E., & Buyens, D. (2014). The impact of cultural intelligence on communication effectiveness, job satisfaction and anxiety for Chinese host country managers working for foreign multinationals. *The International Journal of Human Resource Management*, 25(14), 2068-2087.
- Dörnyei, Z. (2005). *The Psychology of the Language Learner: Individual Differences in Second Language Acquisition*. Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Dörnyei, Z., & Ushioda, E. (Eds.). (2009). *Motivation, language identity and the L2 self* (Vol. 36). Multilingual Matters.
- Earley, P. C., & Ang, S. (2003). *Cultural intelligence: Individual interactions across cultures*. Stanford University Press.
- Ghonsooly, B., & Shalchy, S. (2013). Cultural intelligence and writing ability: Delving into fluency, accuracy and complexity. *Novitas-ROYAL (Research on Youth and Language)*, 7(2): 147-159.
- Kormos, J., & Dörnyei, Z. (2004). The interaction of linguistic and motivational variables in second language task performance. *Zeitschrift für interkulturellen Fremdsprachenunterricht*, 9(2) 1-19.
- Mohammed, I. J., & Al-Bakri, S. A. (2022). Iraqi EFL University Students' Cultural Intelligence and Language Proficiency: A Correlational Study. *Journal of Language Studies. Vol*, 5(3), 56-65.
- Moshabaki, A., & Tizro, A. (2020). Emotional and Cultural Intelligences Factors of Global Leadership Success. *Commercial Strategies*, 8(44), 237-250.
- Özkaynak, O. (2020). *A structural equation model on translanguaging practices, foreign language classroom anxiety, reconceptualized L2 motivational self system, and foreign language achievement of emergent bilinguals* (Doctoral dissertation, Bilkent University).
- Presbitero, A., & Attar, H. (2018). Intercultural communication effectiveness, cultural intelligence and knowledge sharing: Extending anxiety-uncertainty management theory. *International Journal of Intercultural Relations*, 67, 35-43.
- Rachmawaty, N., Wello, M. B., Akil, M., & Dollah, S. (2018). Do Cultural Intelligence and Language Learning Strategies Influence Students' English

- Language Proficiency? *Journal of Language Teaching and Research*, 9(3), 655-663.
- Reeve, J. (2018). *Understanding motivation and emotion*. John Wiley & Sons.
- Shyr, W. J., Feng, H. Y., Zeng, L. W., Hsieh, Y. M., & Shih, C. Y. (2017). The relationship between language learning strategies and achievement goal orientations from Taiwanese engineering students in EFL learning. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 13(10), 6431-6443.
- Tanielian, A. R. (2014). Foreign language anxiety in a new English program in Thailand. *International Education Journal: Comparative Perspectives*, 13(1), 60-81.
- Van Dyne, L., Ang, S., & Livermore, D. (2010). Cultural intelligence: A pathway for leading in a rapidly globalizing world. *Leading across differences*, 4(2), 131-138.
- Yuan, Z. (2018, July). A Study on the Relationship Between English Learning Anxiety and L2 Motivational Self-system Among Chinese College Students. In *4th International Conference on Arts, Design and Contemporary Education (ICADCE 2018)*. Atlantis Press.
- Azaripanah, L. (2008). *Motivation in learning Persian as a second language among Azeri-speaking female students* [Master's thesis]. Payame Noor University.
- Ettar Sharghi, N. (2019). Comparing arousal levels and motivational factors in Chinese and Lebanese Persian learners. *Journal of Teaching Persian to Speakers of Other Languages*, 8(2), 93-117.
- Ettar Sharghi, N., & Akbari, B. (2020). Motivational factors in Persian language learning. *Journal of Teaching Persian to Speakers of Other Languages*, 9(2), 65-86.
- Ezzami, S. M., & Kihan, J. (2018). Identity styles and academic help-seeking among non-native students. *Farhang Dar Daneshgah-e Eslami*, 8 (26), 107-128.
- Brahui Moghaddam, N. (2020). Strategies for improving language readiness in bilingual regions. *Quarterly Journal of Educational Research*, 6(21), 118-130.
- Hassanzadeh, F., Homayouni, A., Sadeghi, J., & Akbarnatij, N. (2022). L2 motivational self-system and personality traits. *Biannual Journal of Psychological Studies of Adolescents and Youth*, 3(3), 140-149.
- Khaleghizadeh, Sh., Pahlavannejad, M. R., Vakilifard, A. R., & Kamiabi Gol, A. (2020). Validation of Persian language motivation questionnaire. *Journal of Teaching Persian to Speakers of Other Languages*, 9(2), 20-63.
- Khodadadian, M., & Abtahi, M. (2016). Cultural intelligence and Persian language skills. *Journal of Teaching Persian to Speakers of Other Languages*, 5(12), 123-142.
- Khadivi, A., & Vakili Mofakhkham, A. (2011). Achievement motivation and academic performance. *Quarterly Journal of Education and Evaluation*, 4(13), 45-66.
- Raqibdust, Sh., & Asgharpour Masouleh, M. (2009). Reading motivation and comprehension in non-Persian learners. *Biannual Journal of Linguistics*, 1(1), 51-72.

- Zare Marzouni, M., Homayouni, A., Mohammadzadeh Admolaei, R., & Barjasteh, H. (2022). Modeling English motivational selves with language anxiety. *Bimonthly Journal of Medical Education Strategies*, 15(3), 233-241.
- Sadi Pour, E., Malaei, Z., & Vakilifard, A. R. (2017). Developing motivational self-system model for Persian learners. *Research in Educational Systems*, 11(37), 37-58.
- Abbasiyan, F. (2013). *Cultural intelligence and communicative competence* [Master's thesis]. Ferdowsi University.
- Abdollahi, F., & Homayouni, A. (2019). Predicting language learning motivation. *Biannual Journal of Cultural Psychology*, 3(2), 17-32.
- Ghaderi, B. (2012). *Motivation and achievement in non-Persian learners* [Master's thesis]. Allameh Tabataba'i University.
- Karimi, A. (2015). Intercultural understanding and school attitudes. *Journal of Teaching Persian to Speakers of Other Languages*, 4(9), 28-30.
- Mahmoudi, H., Mostafalou, T., Abdollahi, J., & Pournaseh, S. (2017). Effectiveness of cultural intelligence training. *Journal of Cultural Psychology*, 1(2), 113-131.
- Homayouni, A., Abdollahi, M. H., Hashemi, S., Farzad, V., & Dortaj, F. (2022). Language anxiety as mediator. *Quarterly Journal of Psychological Models and Methods*, 13(49), 43-54.

HOW TO CITE THIS ARTICLE

Homayouni A. & et al. (2024). The Relationship between Cultural Intelligence and Persian Language Performance through the Mediation of Language Learning Motivational Systems in Bilingual Students. *Language Art*, 9(2):31-48, Shiraz, Iran. [in Persian]

DOI: 10.22046/LA.2024.08

URL: <https://www.languageart.ir/index.php/LA/article/view/413>

ORIGINAL RESEARCH PAPER

The Relationship between Cultural Intelligence and Persian Language Performance through the Mediation of Language Learning Motivational Systems in Bilingual Students

Dr. Alireza Homayouni¹©

Assistance Professor, Department of Psychology, Bandar Gaz Branch, Islamic Azad University, Bandar Gaz, Iran.

Dr. Ghodsieh Ebrahimpour²

Assistance Professor, Department of Psychology and Counseling, Hoda Faculty of Theology and Islamic Studies, Qom, Iran.

Dr. Seyyed Jalal Abdolmanafi Rukni³

Assistant Professor, Department of English Language and Literature, Golestan University, Gorgan, Iran.

Dr. Manoochehr Babanezhad⁴

Associate Professor, Department of Statistics, Faculty of science, Golestan University, Gorgan, Iran.

Dr. Alireza Sangani⁵

Assistant Professor, Department of Psychology, Hakim Jorjani Institute of Higher Education, Gorgan, Iran.

¹ E-mail: homayouni.ar@gmail.com © (Corresponding Author)

² E-mail: ghebrahimpour@yahoo.com

³ E-mail: j.abdolmanafi@gu.ac.ir

⁴ E-mail: mbaba22@yahoo.com

⁵ E-mail: sangany.psychology@gmail.com

(Received: 27 October 2023; Accepted: 12 December 2023; Published: 31 May 2024)

The purpose of the present study was to investigate the relationship between cultural intelligence with Persian language performance through the mediation of language learning motivational systems in Turkman bilingual students. The research method is of correlation type using structural equation modeling and the statistical population of the research was bilingual Turkmen secondary school students, according to the number of observed variables and the coefficient of 12 and including incomplete questionnaires, 206 people were selected as the sample size and answered Ang & Early's (2004) cultural intelligence questionnaire, Khaleghizadeh et al's (2019) motivation to learn Persian language questionnaire. Also, the scores of students' Persian language course at the end of the semester were used to measure the variable of Persian language performance. Data analysis was done with structural equation method and SPSS 18 and Amos 23 software. The results showed that there was a positive correlation between cultural intelligence and the motivational system of Persian language learning with Persian language performance in students. According to the standardized values (β), the mediating role of the motivational system of Persian language learning in the relationship between cultural intelligence and Persian language performance was confirmed.

Keywords: Cultural Intelligence, Motivational System of Persian Language Learning, Persian Language Performance, Bilingual Students.